

UZASADNIENIE

(...) do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w S. w dniu 15 stycznia 2020r. odmówił D. R. (1) wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, wskazując iż nie nastąpiło pogorszenie stanu zdrowia uzasadniające zmianę posiadanego przez D. R. (1) lekkiego stopnia niepełnosprawności przyznanego do dnia 31 października 2021r. z powodu schorzeń gastroenterologicznych (o8-T) i orzeczenie stwierdzające taką kwalifikację z dnia 24 października 2018 r. nie straciło ważności.

Rozpoznając odwołanie D. R. (1) Wojewódzki Zespól do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w S. w dniu 8 kwietnia 2020 r. wydał orzeczenie, którym utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie, podając iż D. R. (1), pomimo występujących ograniczeń wynikających z rozpoznanych schorzeń, które obniżają możliwości wysiłkowe i aktywność zawodową, nie jest osobą zależną od otoczenia, jest zdolny do zaspokajania bez pomocy innych osób podstawowych potrzeb życiowych, za które uważa się przede wszystkim samoobsługę, poruszanie się i komunikację oraz jest zdolny do pracy na otwartym rynku pracy, z ograniczeniami wynikającymi z psychofizycznych możliwości.

Od wyżej wymienionej decyzji odwołał się D. R. (1), domagając się przyznania stopnia umiarkowanego. W treści odwołania wskazał, iż obok schorzenia gastroenterologicznego, jego niepełnosprawność jest spowodowana również przez schorzenia narządu wzroku.

Wojewódzki Zespól do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w S. wniósł o oddalenie odwołania w całości wywodząc jak w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

D. R. (1), ur. (...), jest z zawodu technikiem-mechanikiem obróbki skrawanej, w przeszłości pracował fizycznie. Obecnie, od kilku lat, jest osobą bezrobotną, zarejestrowaną w Urzędzie Pracy. Był żołnierzem zawodowym z kategorią zdrowia A.

Niesporne

U D. R. (1) od 1991r. występuje wślizgowa przepuklina rozworu przełykowego i nadżerkowy nieżyt żołądka. Leczenie farmakologiczne zdiagnozowanego w 2013r. nieswoistego zapalenia jelita grubego przebiega bez powikłań, nie było podstaw do rozpoznania wrzodziejącego zapalenia jelita. Stan zdrowia w zakresie schorzeń gastroenterologicznych skutkuje lekkim stopniem niepełnosprawności do dnia 31 października 2021r.

Dowód: dokumentacja medyczna k. 3-11, 27-40,44, 89-89v., 94-100 akt organu, opinia biegłego sądowego z zakresu gastroenterologii H. K. (1) k. 498-498v.

Występująca u D. R. (1) niska krótkowzroczność lewego oka, skorygowana do 1,0 oraz starczowzroczność obojga oczu wymagająca korekcji okularowej nie powoduje niepełnosprawności.

Dowód: opinia biegłej z zakresu chorób oczu D. P. k. 344-345

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie okazało się nieuzasadnione.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U.2021.573 t.j.) rozróżnić można trzy stopnie niepełnosprawności: znaczny, umiarkowany i lekki. Do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych,

stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. (art. 4 ust. 1 ustawy). Do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych (art. 4 ust. 2 ustawy). Do lekkiego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu powodującą w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną lub mającą ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub techniczne. (art. 4 ust. 3 ustawy).

Standardy w zakresie kwalifikowania do poszczególnych stopni niepełnosprawności, uregulowane zostały w rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (t.j. Dz.U. 2015.1110). I tak zgodnie z rozporządzeniem: niezdolność do pracy oznacza całkowitą niezdolność do pracy zarobkowej z powodu fizycznego, psychicznego lub umysłowego naruszenia sprawności organizmu (§ 29 ust. 1 pkt 1), konieczność sprawowania opieki - całkowitą zależność od otoczenia polegającą na pielęgnacji w zakresie higieny osobistej i karmienia lub w wykonywaniu czynności samoobsługowych, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz ułatwiania kontaktów ze środowiskiem (§ 29 ust. 1 pkt 2), konieczność udzielania pomocy, w tym pomocy w pełnieniu ról społecznych – zależność od otoczenia wymagającą wsparcia w czynnościach samoobsługowych, w prowadzeniu gospodarstwa domowego, współdziałania w procesie leczenia, rehabilitacji, edukacji oraz w pełnieniu ról społecznych właściwych dla każdego człowieka zależnych od wieku, płci, czynników społecznych i kulturowych (§ 29 ust. 1pkt 3), czasowa pomoc w pełnieniu ról społecznych – konieczność udzielania pomocy, o której mowa w § 29 ust.1 pkt 3 w okresach wynikających ze stanu zdrowia (§ 30 ust. 1 pkt 1), a częściowa pomoc w pełnieniu ról społecznych – wystąpienie co najmniej jednej okoliczności, o której mowa w § 29 ust. 1pkt 3 (§ 30 ust. 1pkt 2), istotne obniżenie do wykonywania pracy - naruszoną sprawność organizmu powodującą ograniczenia w wykonywaniu pracy zarobkowej znacznie obniżające wydajność pracy na danym stanowisku w porównaniu do wydajności, jaką wykazują osoby o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną (§ 31 ust. 1 pkt 1), ograniczenia w pełnieniu ról społecznych - trudności doświadczane przez osobę zainteresowaną w relacjach z otoczeniem i środowiskiem według przyjętych norm społecznych, jako skutek naruszonej sprawności organizmu (§ 31 ust. 1 pkt 2), zaś możliwość kompensacji ograniczeń - wyrównywanie dysfunkcji organizmu spowodowanej utratą lub chorobą narządu odpowiednio przez przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne (§ 31 ust. 2 rozporządzenia).

W rozpoznawanej sprawie niespornym było, iż wnoszący odwołanie jest osobą niepełnosprawną. Spornym natomiast pozostawał stopień jego niepełnosprawności. D. R. (1) kwestionował bowiem zaliczenie go przez Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w S. do lekkiego stopnia niepełnosprawności wskazując, iż jego stan zdrowia skutkuje stopniem umiarkowanym.

Analiza zebranego materiału dowodowego nie dała podstaw do uznania za błędną oceny stopnia niepełnosprawności odwołującego się dokonanej w zaskarżonym orzeczeniu.

Z opinii biegłego sądowego H. K. (1) z zakresu gastroenterologii wynika bowiem, iż schorzenia odwołującego się nie powodują wyższego niż lekki stopnia niepełnosprawności. Biegła z zakresu schorzeń oczu D. P. wskazała, iż schorzenia będące w jej specjalności w ogóle nie powodują niepełnosprawności.

Opinie biegłych, w tym opinia okulistyczna wydana po badaniu przedmiotowym D. R. (1), sporządzone zostały po analizie dostępnej dokumentacji medycznej dotyczącej stanu jego zdrowia są jasne, pełne i spójne, a ich wnioski w sposób logiczny i przekonujący umotywowane. Biegli opisali stan zdrowia odwołującego się istniejący w dacie sporządzenia opinii, postawili rozpoznania korespondujące z odnotowanymi w dokumentacji medycznej badanego. Biegły gastroenterolog wyjaśnił dlaczego nie znajduje podstaw do uznania u niego niepełnosprawności umiarkowanego stopnia (wskazał tu, że zmiany występujące u odwołującego się poddają się leczeniu, a prawidłowe leczenie wygoiło istniejące zmiany zapalne). Opisane przez biegłego H. K. upośledzenie funkcji organizmu D. R. (1)

czyni przekonującym wniosek o niewystępowaniu w jego przypadku niezdolności do pracy lub konieczności czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych. Biegła D. P., po badaniu przedmiotowym odwołującego się, postawiła wniosek o braku niepełnosprawności odwołującego się z przyczyn wzrokowych. Podała, iż lekki stopień niepełnosprawności przysługuje osobie, której ostrość wzroku lepszego oka w korekcji wynosi 0,3 (30 % prawidłowego widzenia) lub mniej. Ostrość wzroku lepszego oka odwołującego się wynosi 1,0 (100%) bez korekcji, zaś oka gorszego też 1,0 w korekcji – 1,0 D.. W ocenie biegłej, niska krótkowzroczność w jednym oku, dająca się skorygować do prawidłowej ostrości widzenia oraz konieczność używania korekcji okularowej do bliży wynika ze starzenia się soczewek, nie powoduje niepełnosprawności wzrokowej. Wszystko powyższe, przy uwzględnieniu nadto, iż biegli to wysokiej klasy fachowcy o wieloletnim doświadczeniu zawodowym, także klinicznym, wieloletnim doświadczeniu orzecznictwem i specjalności odpowiedniej do schorzeń odwołującego się znajdujących potwierdzenie w złożonej dokumentacji medycznej, nakazywało uznać ich opinie za rzetelne i wiarygodne, a w konsekwencji podzielić zawarte w nich wnioski nie znajdując żadnych podstaw do ich kwestionowania.

Żadna ze stron nie wniosła skutecznie zarzutów do opinii.

Pismo odwołującego się datowane na dzień 24 listopada 2020r. (k.379), a zawierające zarzuty do opinii okulistycznej, zostało odwołującemu zwrócone wobec nieuzupełnienia jego braków formalnych. Pismo to D. R. skierował za pośrednictwem platformy e – (...) jako wiadomość mailową i opatrzył podpisem elektronicznym. Wiadomości tej nie skierowano na adres mailowy IX Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Tekst tej wiadomości wraz z załącznikami wydrukowano w dniu 4 stycznia 2021r. w Biurze (...) tut. Sądu. Na mocy zarządzenia z dnia 12 stycznia 2021r. wezwano D. R. do uzupełnienia braków formalnych pisma z dnia 24 listopada 2020r. poprzez własnoręczne podpisanie tego pisma i poprzez przedłożenie odpisu tego pisma wraz z odpisem załączników do tego pisma pod rygorem jego zwrotu. Wobec nieuzupełnienia jego braków zostało ono w dniu 21 maja 2021r. zwrócone. Natomiast pismo odwołującego się w formie wiadomości mailowej z dnia 15 października 2021r. wysłanej do prezesa Sądu Okręgowego w Szczecinie, (k. 531) i wydrukowanej w dniu 19 października 2021 r., a zawierającego ogólne uwagi (mogące zostać ewentualnie uznane za zarzuty) w odniesieniu do opinii gastrologicznej, zostało nadane po upływie siedmiodniowego terminu zakreślonego na mocy zarządzenia z dnia 25 sierpnia 2021r., który to termin upłynął dla odwołującego z dniem 20 września 2021r.

Zgodnie z art. 125 § 1 k.p.c. pisma procesowe obejmują wnioski i oświadczenia stron składane poza rozprawą. W myśl art. 125 § 21 k.p.c. - jeżeli przepis szczególny tak stanowi albo dokonano wyboru wnoszenia pism procesowych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, pisma procesowe w tej sprawie wnosi się wyłącznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. Pisma niewniesione za pośrednictwem systemu teleinformatycznego nie wywołują skutków prawnych, jakie ustawa wiąże z wniesieniem pisma do sądu, o czym sąd poucza wnoszącego pismo.

Możliwość wnoszenia pism procesowych drogą elektroniczną za pomocą systemu teleinformatycznego związana jest z utworzeniem e-sądu oraz wprowadzeniem postępowań elektronicznych (art. 505²⁸ k.p.c. i następne). Jako E-sąd na podstawie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 grudnia 2009 r. (Dz.U. Nr 220, poz. 1728 ze zm.) ustalono Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie rozpoznający sprawy w postępowaniu elektronicznym. Tutejszy Sąd, Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie nie jest sądem, w którym funkcjonuje system teleinformatyczny, za pomocą którego strony mogłyby składać pisma procesowe. W tut. Sądzie pisma procesowe można składać jedynie w formie pisemnej (papierowej z własnoręcznym podpisem), nie zaś w formie elektronicznej, o czym odwołujący się był w trakcie niniejszego postępowania kilkukrotnie pouczany, ignorując te pouczenia, co skutkowało zwrotem wielu pism składanych przez niego w taki sposób.

W doktrynie (m.in. w Komentarzu J. B. do art. 125 Kodeksu postępowania cywilnego) i w orzecznictwie Sądu Najwyższego prezentowany jest pogląd, że pismo procesowe złożone w postaci elektronicznej, ale nie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, nie wywołuje skutków prawnych, które ustawa wiąże ze złożeniem pisma procesowego, przy czym nie chodzi o brak formalny pisma, lecz o jego pierwotny, nieusuwalny brak skuteczności spowodowany użyciem nieautoryzowanej techniki (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 23 maja 2012 r., III CZP 9/12, OSNC 2012, nr 11, poz. 128; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 2009 r., I KZP

39/08, OSNKW 2009, nr 5, poz. 36; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 2010 r., III SW 87/10, OSNP 2011, nr 3–4, poz. 53; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2011 r., III SW 70/11, OSNP 2012, nr 11–12, poz. 155).

Niemniej jednak w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 23 maja 2012 r., III CZP 9/12, OSNC 2012, nr 11, poz. 128 wyrażono też pogląd, że wydruk niedopuszczalnego środka odwoławczego wniesionego drogą elektroniczną może być potraktowany jako środek odwoławczy niewniesiony tą drogą, jeżeli usunięty zostanie brak podpisu (art. 130 § 1 w związku z art. 126 § 1 pkt 4 k.p.c.); datą wniesienia tego środka do sądu jest wtedy data wykonania wydruku (art. 130 § 3 k.p.c.). W uzasadnieniu uchwały Sąd ten wyjaśnił, że nie można łączyć daty wpływu pisma z chwilą jego nadania albo wpływu danych do komputera obsługującego pocztę elektroniczną sądu nie tylko dlatego, że brak w tym zakresie odpowiednich przepisów szczególnych, ale także ze względu na brak autoryzowanych urządzeń oraz oprogramowania gwarantującego rzetelność m.in. zapisu daty nadania i obioru; w powszechnie stosowanych systemach operacyjnych zmiana daty systemowej - celowa lub przypadkowa - jest możliwa i prosta dla każdego użytkownika. W związku z tym za najwcześniejszą datę, w której pismo może być w omawianej sytuacji uznane za wniesione do sądu, jest data jego wydrukowania.

Odwołujący się był wielokrotnie pouczany o konieczności prawidłowego wnoszenia pism (co do obowiązku ich własnoręcznego podpisywania, przedkładania załączników) i był wzywany do uzupełnienia braków formalnych tych pism, lecz bez skutku. Każdorazowo był informowany również o terminie do wniesienia zarzutów. Liczne pisma, które złożył, nie uzupełniając braków formalnych pomimo wezwania nie wywołują żadnych skutków. W związku ze złożeniem przez odwołującego pisma (wiadomości mailowej) z dnia 15 października 2021 r. (wydrukowanej w dniu 19 października 2021 r.) znacznie po terminie zakreślonym do wniesienia zarzutów do opinii biegłego gastroenterologa, które to pismo po raz kolejny było obarczone brakami jak poprzednie pisma, Sąd odstąpił od wzywania go do uzupełnienia braków formalnych tego pisma, bowiem i tak było ono spóźnione. Na marginesie należy wskazać, że konieczność wzywania odwołującego do uzupełnienia braków formalnych licznych pism składanych do różnych instytucji, a przekazywanych następnie do tut. Sądu spowodowała znaczne przedłużenie postępowania (niezależne od Sądu).

Należy pamiętać, że w ocenie prawidłowości zakwalifikowania do danego stopnia niepełnosprawności istotny jest nie tyle fakt występowania danego schorzenia (w odniesieniu do odwołującego się jest to zapalenie jelita grubego), lecz skutki, jakie schorzenie to wywołuje dla całokształtu funkcjonowania danej osoby. W odniesieniu do D. R. (1) funkcjonowanie to nie jest zakłócone w takim stopniu, aby można było mówić o konieczności przyznania stopnia wyższego niż lekki. Postępowanie sądowe także w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych rządzi się określonymi regułami. Zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która wywodzi z niego skutki prawne. Odwołujący się nie wykazał – poprzez stosowną dokumentację medyczną – aby jego stan zdrowia kwalifikował go do wyższego stopnia niepełnosprawności.

Jeżeli natomiast sytuacja ta ulegnie zmianie w przyszłości, to należy wskazać, że zgodnie z § 15 ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności - w przypadku zmiany stanu zdrowia osoba niepełnosprawna posiadająca orzeczenie o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności może wystąpić z wnioskiem, o którym mowa w § 6 ust. 1, o wydanie orzeczenia o ponowne wydanie orzeczenia uwzględniającego zmianę stanu zdrowia.

Mając na uwadze powyższe sąd nie znalazł podstaw do zmiany zaskarżonego orzeczenia w zakresie stopnia niepełnosprawności i w oparciu o art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie jako nieuzasadnione.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

4. (...)

28.12.2021 r.